

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndob/10/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123226602
Dátum vydania rozhodnutia:	07.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6123226602.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu: Mesto Košice, Trieda SNP 48A, 040 11 Košice, IČO: 00 691 135, proti žalovanému: Slovenský hydrometeorologický ústav, Jeséniova 2305/17, 833 15 Bratislava, IČO: 00 156 884, zastúpenému JUDr. Michalom Mudrákom, advokátom, Hurbanovo námestie 1, 811 06 Bratislava, IČO: 42 173 353, o zaplatenie 88.559,46 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 25Cb/41/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom, č. k. 26Up/215/2023-175 zo dňa 22. marca 2023 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na prejednanie sporu, nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3, resp. v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní v znení neskorších právnych predpisov.

2. S postúpením sporu Mestský súd Bratislava III nesúhlasil a predložil vec spoločne nadriadenému súdu podľa § 43 ods. 2 CSP. Poukázal na to, že pre stanovenie príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva. V danom prípade Mestský súd Bratislava III poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Ndc/18/2024 zo dňa 25. septembra 2024 a uviedol, že v prejednávanej veci sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia, nakoľko žalovaný užíva pozemky vo vlastníctve žalobcu. Nárok žalobcu je tak nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „OZ“), ktorý platí aj medzi podnikateľmi. Samotná vec sa však týka ochrany vlastníckeho práva a nie plnenia z podnikateľskej činnosti účastníkov. V danej veci podľa Mestského súdu Bratislava III nie je rozhodujúce, aké postavenie majú subjekty práva, či sú alebo nie sú podnikateľmi, ale rozhodujúce je, či nevzniká majetkový prospech na úkor druhého subjektu. Daný záväzkový vzťah síce spĺňa predpoklady pre vznik obchodnoprávneho vzťahu z hľadiska

subjektov, avšak nespĺňa predpoklady pre vznik obchodnoprávneho vzťahu vzhľadom na jeho predmet, ktorým je vydanie bezdôvodného obohatenia. Na predmetný právny vzťah nemožno teda aplikovať ustanovenia zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „ObZ“), keďže predmet sporu nespadá pod vzťahy uvedené v § 261 ods. 6 a § 262 Obchodného zákonníka a nejde o vec obchodnoprávnej agendy. Vzhľadom na uvedené Mestský súd Bratislava III navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o dôvodnosti nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu a aby určil, že príslušným súdom na prejednanie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava III a Okresnému súdu Banská Bystrica, vzhľadom na predloženie nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica v zmysle § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „CSP“) tento nesúhlas prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci je dôvodný.

4. Podľa ust. § 12 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa ust. § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa ust. § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

7. Podľa ust. § 22 písm. a) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

8. Podľa ust. § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

9. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie veci.

10. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

11. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

12. Mestský súd Bratislava III nesúhlasom s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica namieta, že nie je kauzálny príslušný na prejednanie predloženého sporu podľa § 22 písm. a) CSP, nakoľko v predloženej veci sa nejedná o obchodnoprávny spor.

13. Najvyšší súd SR z obsahu súdneho spisu zisťuje, že žalobca sa v súdenom spore domáha vydania bezdôvodného obohatenia, nakoľko žalovaný užíva pozemky vo vlastníctve žalobcu bez právneho dôvodu. Nárok žalobcu je nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1 OZ a týka sa ochrany vlastníckeho práva a nie plnenia z podnikateľskej činnosti účastníkov. Podľa § 126 ods. 1 OZ vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje. Strany

sporu nemajú medzi sebou uzatvorenú zmluvu charakteru odplatného podnikateľského vzťahu dodávateľ - odberateľ, ale v danej veci, podľa odôvodnenia žaloby žalobcom, vzniká bezdôvodné obohatenie, pri ktorom nie je rozhodujúce, aké postavenie majú tieto subjekty práva, či sú alebo nie sú podnikateľmi, ale rozhodujúce je, či nevzniká majetkový prospech na úkor druhého subjektu.

14. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v prejednávacom prípade nedochádza k porušeniu povinností uložených Obchodným zákonníkom, ale naplnenie zodpovednosti podľa všeobecnej právnej úpravy bezdôvodného obohatenia. Daný záväzkový vzťah strán síce spĺňa predpoklady pre vznik obchodnoprávneho vzťahu z hľadiska účastníkov tohto vzťahu, avšak nespĺňa predpoklady pre vznik obchodnoprávneho vzťahu vzhľadom na jeho predmet, ktorým je vydanie bezdôvodného obohatenia. Na predmetný právny vzťah preto nemožno aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže predmet daného sporu nespadá pod vzťahy uvedené v § 261 ods. 6 a § 262 ObZ a nejde o vec obchodnoprávnej agendy. (obdobne rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Ndc/18/2024)

15. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že za daných skutkových okolností nie je kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III podľa ust. § 22 písm. a) CSP daná, pretože sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale občianskoprávny spor, a preto je príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu podľa Civilného sporového poriadku Mestský súd Bratislava IV.

16. Najvyšší súd preto uzatvára, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný, pretože na prejednanie a rozhodnutie sporu je vecne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV, nakoľko sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale o spor občianskoprávny.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.